

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان ک.ب

دانشکده پزشکی

طرح درس فیزیولوژی

معرفی درس: فیزیولوژی گوارش	گروه آموزشی: علوم پایه پزشکی
شماره درس:	سال تحصیلی: نیمسال دوم ۹۹-۰۰
تعداد ساعت: ۱۰	تعداد دانشجویان: ۷۲ نفر
رشته - مقطع تحصیلی: پزشکی عمومی	پیش نیاز:
مدرس: دکتر ناصر فرهادی	زمان کلاس: یکشنبه ۸-۹
بخش ارائه دهنده - فیزیولوژی	مکان تشکیل کلاس: مجازی-سامانه نوید

معرفی درس:

در این درس دانشجو ضمن آشنایی کامل با ساختمان دستگاههای گوارشی قادر خواهد بود بصورت کاربردی از دانسته های فوق در بالین بیمار استفاده نماید.

هدف کلی درس:

دانشجو در پایان دوره باید قادر باشد اصول کلی عملکرد گوارش، مکانیزمهای انتقال و مخلوط سازی غذا، اعمال ترشحاتی دستگاه گوارش، فیزیولوژی هضم و جذب، نقش و عملکرد کبد، مجاری صفراوی و لوزالمعده در گوارش و فیزیولوژی اختلالات شایع دستگاه گوارشی را توضیح دهد.

اهداف ویژه: دانشجو قادر باشد:

- ۱- اصول کلی حرکت لوله گوارش و کنترل عصبی عملکرد گوارش را بیان نماید.
- ۲- انواع حرکات دستگاه گوارش و جریان خون گوارشی را توضیح دهد.
- ۳- مراحل خوردن غذا شامل جویدن و بلع و فعالیت‌های حرکتی معده را شرح دهد.
- ۴- نقش روده ها در انتقال و مخلوط سازی را توضیح دهد.
- ۵- اصول و مکانیزم انواع ترشحات در مجرای گوارشی و نحوه تنظیم آنها را بیان نماید.
- ۶- نقش و عملکرد ترشحاتی کبد، مجاری صفراوی و پانکراس را در گوارش شرح دهد.
- ۷- چگونگی هضم مواد غذایی مختلف شامل پروتئین ها، کربوهیدراتها و چربیها را توضیح دهد.
- ۸- نحوه جذب مواد غذایی مختلف شامل پروتئین ها، کربوهیدراتها و چربیها را بیان نماید.

جدول زمان بندی درس فیزیولوژی گوارش رشته پزشکی نیمسال اول ۹۹-۰۰

جلسه	هدف کلی آشنایی با:	اهداف رفتاری دانشجو قادر باشد:	محتوای درس
۱	اصول کلی کار دستگاه گوارش	۱- اصول کلی حرکت لوله گوارش و کنترل عصبی عملکرد گوارش را بیان نماید.	آناتومی دیواره مجرای گوارشی امواج الکتریکی عضله صاف گوارشی، سیستم عصبی انتریک، کنترل اتونوم گوارش، رفلکسهای موضعی ناحیه ای و عمومی گوارش
		۲- انواع حرکات دستگاه گوارش و جریان خون گوارشی را توضیح دهد.	حرکات دودی و مخلوط کننده گوارشی، جریان خون وریدی و شریانی گوارش، تنظیم عصبی جریان خون گوارش
۲	مخلوط سازی و انتقال غذا در مجرای گوارشی	۱- مراحل خوردن غذا شامل جویدن و بلع و فعالیتهای حرکتی معده را شرح دهد.	جویدن غذا، بلع و مراحل مختلف آن، کنترل عصبی بلع، ذخیره سازی و مخلوط سازی غذا در معده، تخلیه کیموس از معده و عوامل موثر در آن
		۲- نقش روده ها در انتقال و مخلوط سازی را توضیح دهد.	حرکات پیشبرنده و مخلوط کننده روده باریک و کنترل عصبی آنها، نقش اسفنکتر ایلئوسکال، حرکات روده بزرگ و عمل دفع مدفوع
۳	فعالیت ترشحات دستگاه گوارش	اصول و مکانیزم انواع ترشحات توسط غدد بزاقی، مری و معده و نحوه تنظیم آنها را بیان نماید.	آناتومی غدد ترشحاتی گوارشی و مکانیزم تحریک و تنظیم آنها، بزاق و نقش و کنترل عصبی انواع ترشحات معده، مراحل ترشح معده، مهار روده ای ترشحات معده
۴		نقش و عملکرد ترشحات کبد مجاری صفراوی، پانکراس و روده ها را در گوارش شرح دهد.	ترشح و آنزیمهای گوارشی پانکراس، تنظیم ترشحات پانکراس و مراحل آن، ترشح صفرا و نقش آن در گوارش چربیها، ترشح موکوس از دنودنوم و شیره گوارشی از روده باریک، کنترل ترشحات روده باریک، ترشحات روده

بزرگ			
هیدرولیز کربوهیدراتها و هضم آنها در دهان، معده و روده باریک، هضم پروتئین ها توسط معده، پانکراس و روده باریک، هضم چربیها توسط روده، صفرا و لیباز	۱-چگونگی هضم مواد غذایی مختلف شامل پروتئین ها، کربوهیدراتها و چربیها را توضیح دهد.	هضم و جذب در دستگاه گوارش	۵
اصول جذب مواد غذایی، جذب آب، یونهای سدیم، کلر و بیکربنات در روده باریک، جذب کربوهیدراتها، پروتئین ها و چربیها، جذب در روده بزرگ	۲-نحوه جذب مواد غذایی مختلف شامل پروتئین ها، کربوهیدراتها و چربیها را بیان نماید		

روش تدریس:

تدریس به صورت سخنرانی، پرسش و پاسخ و با استفاده از وسایل کمک آموزشی از جمله وایت بورد، اورهد، اسلاید پروژکتور و غیره

مسئولیتها و فعالیتهای فراگیران:

- ۱- حضور به موقع و مستمر در کلاس
- ۲- شرکت فعال در بحث های درسی
- ۳- انجام تکالیف محوله از طرف استاد مربوطه

موارد الزامی:

- ۱- تاخیر در کلاس درس بمنزله غیبت منظور خواهد شد لذا حضور بموقع در کلاس الزامی است.
- ۲- در صورت غیبت بر اساس قوانین آموزشی موجود اقدام گردیده و نمره انضباط کسر می شود.
- ۳- خاموش کردن تلفن همراه در طول برگزاری کلاس الزامی است.
- ۴- رعایت اخلاق و شئون اسلامی ضروری است.
- ۵- انجام رفتارهای غیرمرتبط با درس و بدون اجازه مدرس در طول درس ممنوع است.

روش ارزشیابی:

- ۱- حضور فعال در کلاس
- ۲- کویز
- ۳- امتحان کتبی

منبع تدریس: